

Aicinām uz apmācību programmu “STOP 4-7” - palīdzība bērniem ar uzvedības problēmām, viņu vecākiem un pedagogiem

2018. gada februārī notiks bezmaksas atbalsta programmas apmācības speciālistiem „Sociālo prasmju treniņš 4-7 gadīgiem bērniem”, kas veidota sadarbībā ar Latvijas Universitāti, adaptējot Latvijā Nīderlandes un Beļģijas uzvedības terapijas programmu “STOP 4-7”, kura savukārt balstīta psiholoģijas pētījumos un kognitīvi biheiviorālās terapijas principos. Programma vērsta uz nevēlamajā uzvedībā iesaistīto visu trīs pušu – bērnu, viņu vecāku un pedagogu – uzvedības maiņu, un pētījumi rāda, ka tieši šāds sadarbības modelis dod visefektīvākos rezultātus uzvedības problēmu mazināšanā.

Latvijā un ārzemēs veiktie pētījumi pierāda, ka uzvedības problēmas var novērst, jau no četrus gadu vecuma intensīvi trenējot bērnu sociālās prasmes un vienlaikus stiprinot vecāku un pedagogu iemaņas disciplinēt bērnus. Tas ir svarīgi, lai nepieņemama un kaitnieciska uzvedība, noteikumu pārkāpumi un agresīva rīcība neturpinātos arī skolas un jauniešu vecumā. Būtiski, ka uzvedības problēmas ne vienmēr nozīmē tikai apkārtējiem redzamu, traucējošu uzvedību – psiholoģijā par uzvedības grūtībām tiek dēvēta arī, piemēram, trauksme, pārlietu liela kautrība, grūtības saskarsmē, problēmas atpazīt un paust emocijas, kas apgrūtinoši ir pašam bērnam un kaitē bērna emocionālajai veselībai ilgtermiņā.

Norises vieta: *Veselības un sociālo lietu pārvalde*, Daugavas prospekts 34, Ikšķile

Norises laiks:

7. februāris plkst. 10:00 -17:00

14. februāris plkst. 10:00 -17:00

28. februāris plkst. 10:00 -17:00

16. maijs (laiks tiks precizēts) – noslēguma konference

Apmācību laikā dalībniekiem tiks nodrošinātas kafijas pauzes un uzkodas.

Apmācību vadītāji:

- **Wim de Mey** (Beļģija), Dr.psych., doc. Ģentes Universitāte (Beļģija), programmas STOP 4-7 autors un treneris;
- **Inese Lapsiņa**, Mg.psych., LU psiholoģijas doktorante, KBT terapeite, STOP programmas bērnu, vecāku un pedagogu treneris;
- **Laura Pirsko**, Dr. psych, KBT psihoterapeite, STOP programmas bērnu, vecāku un pedagogu treneris;
- **Ieva Bite**, Dr.psych., klīniskā psiholoģe, KBT terapeite, LU asoc.prof., STOP programmas bērnu, vecāku un pedagogu treneris

Mērķauditorija: pirmsskolas un sākumskolas pedagogi, speciālie pedagogi, sociālie darbinieki, psihologi, un citi interesenti. Dalībnieki saņems A līmeņa profesionālās kvalifikācijas pilnveides apliecību.

Apmācības būs bez maksas, taču lai pretendētu dalībai programmā, līdz 24. novembrim nosūtiet motivācijas eseju, kāpēc vēlaties iesaistīties apmācību programmā, un savu kontaktinformāciju uz kiparunams@inbox.lv. Līdz 15.decembrim apmācību pretendentiem tiks paziņoti atlases rezultāti.

Projekta vadītāja un kontaktpersona: Sanda Reikmane (PPII “Kiparu nama” vadītāja),
mob.tālr. 26311011.

Programmas mērķis:

Izveidot 40 līdz 50 speciālistiem jaunu sabiedrisku aktivitāti - apmācības programmu "STOP 4-7" ar izstrādātiem un pilnveidotiem speciālistu darbam noderīgiem metodiskiem izdales materiāliem par jaunu, pasaulē aktuālu atbalsta pakalpojumu, lai pilnveidotu to iemaņas darbā ar pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem ar uzvedības traucējumiem un nodrošinātu iespēju strādāt ar jauno atbalsta pasākumu. Saņemt atbalstu supervīzijās. Pilnveidot atbalsta pasākumus ilgtermiņā, kas pieejami Ikšķiles novada ģimenēm, kurās aug pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērni ar uzvedības traucējumiem, lai preventīvi novērstu tālākus uzvedības traucējumus (piemēram, pusaudžu gados) un to ietekmi uz bērnu un tā dzīvi sabiedrībā.

Programmas mērķis ir mazināt bērnu problemātisko uzvedību, trenējot bērnu sociālās prasmes, apmācot vecākus un skolotājus vairāk izmantot pozitīvu audzināšanu, noteikumu ieviešanu un pakāpeniski izslēgt nekonsekvenci un bardzību. Lai gan programma "STOP 4 – 7" paredzēta pirmsskolas vecuma bērniem, tomēr tajā apgūstamie nevēlamas uzvedības mazināšanas principi būs noderīgi arī profesionāļiem, kas strādā ar sākumskolas vecuma bērniem.

Programmas efektivitātes pētījumu rezultāti Beļģijā rāda, ka pēc vecāku apmācību programmas STOP 4-7 apguves:

- 1) pakāpeniski samazinās bērnu noteikumus pārkāpjošā un agresīvā uzvedība;
- 2) uzlabojas bērnu problēmu risināšanas prasmes;
- 3) vecāku audzinošā uzvedība mainījās - pastiprinājās pozitīvā audzināšana un samazinājās bērna fiziska sodīšana un nekonsekvence.

Aptaujājot vairākus Ikšķiles novada mācību iestāžu speciālistus, projekta autori, privātā pirmsskolas iestāde "Kīparu nams", secinājuši, ka ar katru gadu bērnudārzos un skolās palielinās bērnu skaits, kuriem ir uzvedības problēmas, vardarbības izpausmes, bērni ar uzmanības deficīta un hiperaktivitātes sindromu (turpmāk UDHS), kā arī palielinās bērnu skaits, kuriem vērojamas autiskā spektra traucējumi. Minēto mācību iestāžu speciālisti min, ka katrā grupā un klasē vidēji 25-30% bērniem ir vērojami šāda veida traucējumi, kas ietekmē kopējo mikroklimatu. Agrīnās intervences programma STOP 4-7 ir izveidota Beļģijā un sekmīgi tiek realizēta STOP 4-7 centros 15 Beļģijas pašvaldībās. STOP 4-7 ir multimodāla (vienlaicīgi atsevišķās grupās strādā gan ar bērnu, gan vecākiem, gan skolotājiem) agrīnās intervences programma bērniem ar uzvedības problēmām.

Latvija ir pirmā valsts ārpus Beļģijas, kurā ir adaptēta un realizēta programma STOP 4-7. Programmas adaptēšanas un realizācijas laikā no 2015.-2017.gadam Ikšķiles un Rīgas grupās tika veikti programmas efektivitātes pētījums. Pētījuma rezultāti rāda, ka agrīnās intervences programma STOP 4-7 ir viena no alternatīvām, lai savlaicīgi apzinātu un mazinātu bērnu uzvedības problēmas esošajā un vēlākajos vecumposmos, trenējot bērnu ar eksternalizētas uzvedības problēmām sociālo prasmes, izglītojot un trenējot bērnu vecākus un skolotājus. Izvērtējot jau organizēto grupu darba efektivitāti var secināt, ka tajās ģimenēs, kuras apmeklēja gan vecāku nodarbības, gan bērnu sociālo prasmju treniņus, gan iesaistīja bērna skolotājus, tika novērota bērna agresīvas uzvedības un uzmanības problēmu samazināšanās pēc programmas apguves. Tāpat samazinājās vecāku izjustais ar bērna audzināšanu saistītais stress un uzlabojās vecāku audzināšanas prasmes. Sagatavotie speciālisti varēs veidot savus STOP 4-7 centrus, ilgtermiņā attīstot sociāli atbildīgu sabiedrību.

Uz ceļa kopā esam stiprāki!